

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Студијски програм:	Машинско инжењерство		
Врста и ниво студија:	Основне академске студије		
Назив предмета:	МЕХАНИЗМИ И МАШИНЕ		
Наставник:	др Ненад Павловић, ред.проф.		
Сарадник:	Драган Јовановић, асист.		
Шифра предмета: Б.4.4-И.4-4	Година: II	Семестар: 4	
Статус/тип предмета:	Изборни предмет студијског програма / научно-стручни		
Број ЕСПБ:	6		
Услов за избор/слушање предмета:	Нема		
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ ОСНОВЕ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ НОВИХ, САВРЕМЕНИЈИХ МАШИНА И УРЕЂАЈА И УСАВРШАВАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ РЕШЕЊА, ПОВЕЗИВАЊЕМ СТРУКТУРНЕ, КИНЕМАТСКЕ И ДИНАМИЧКЕ АНАЛИЗЕ И СИНТЕЗЕ МЕХАНИЗАМА МАШИНА.			
Исход предмета: ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ПРОРАЧУН И ПРИМЕНУ АНАЛИЗЕ И СИНТЕЗЕ МЕХАНИЗАМА ПРИ РЕАЛИЗОВАЊУ ОДГОВАРАЈУЋИХ ФУНКЦИЈА У УРЕЂАЈИМА И МАШИНАМА.			
План реализације наставе:			
Датум	Термин	Учионица	Активност
25.02.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 1. Механизми за пренос сила и кретања и механизми за вођење. Равни, сферни и просторни механизми. Елементи механизма. Врсте кинематских парова. Кинематски ланац (отворени и затворени). Број степени слободе кретања зглоба и механизма. Преодређени механизми.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 1. Број степени слободе кретања зглоба и механизма.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку 1. Одређивање броја степени слободе кретања зглобова и механизма (самостални рад студента).
04.03.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 2. Асурова класификација. Полужни четвороугао. Карактеристични положаји. Клипни и кулисни механизам. Остале модификације полужног четвороугла. Тренутни пол. Инверзно кретање. Рулете.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 2. Одређивање апсолутних и релативних полова.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 2. Одређивање апсолутних и релативних полова (самостални рад студента) помоћу интерактивног Software-a <i>Cinderella</i> .
11.03.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 3. Позициона анализа. Два бесконачно блиска положаја покретне тачке. Метод тренутног пола. Метод брзине клизања. Ојлерова метода. Метод заокренутих брзина. Преносна функција првог реда.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 3. Одређивање брзине тачке (различитим графичким методама) и преносног односа.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 3. Одређивање брзине тачака и преносног односа (самостални рад студента) помоћу интерактивног Software-a <i>Cinderella</i> .
18.03.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 4. Три бесконачно блиска положаја покретне тачке. Графичке методе одређивања убрзања.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 4. Одређивање убрзања тачке графичком методом.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 4. Одређивање убрзања тачака графичком методом (самостални рад студента) помоћу интерактивног Software-a <i>Cinderella</i> .

25.03.2009	09 ⁰⁰ -10 ⁰⁰ (1 ч.)	301	Рекапитулација градива. Примери из праксе. Припрема за колоквијум.
	10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	По расп. пол. кол.	I Колоквијум (провера познавања теорије)
	12 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Пријем и преглед са оцењивањем пројектних задатака.
01.04.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 5. Позициона анализа. Аналитичка метода одређивања брзине и убрзања. Коришћење програмског пакета за кинематску анализу механизма.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 5. Одређивање брзине и убрзања тачака аналитичким поступцима.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	Лаб. Л-8	Лаб. вежба 1. Мерни поступак одређивања положаја, брзина и убрзања чланова реалних механизма.
08.04.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 6. Vresse-ови кругови. Euler-Savary-јева једначина и специјални случајеви. Тангента на рулете и центар кривине. Превојни и повратни круг код четворочланих механизма. Екстремум преносне функције првог реда. Путање тачака спојке. Теорема Робертс-Чебишева.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 6. Одређивање тангенте на рулете, центра кривине, екстремума преносне функције првог реда и механизма који реализују исту путању тачке спојке.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 5. Одређивање тангенте на рулете, центра кривине и механизма који реализују исту путању тачке спојке (самостални рад студента).
15.04.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 7. Синтеза механизма за вођење. Два положаја покретне равни. Три положаја покретне равни. Специјални случајеви.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 7. Синтеза механизма за вођење (два и три положаја покретне равни).
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 6. Синтеза механизма за вођење (самостални рад студента).
22.04.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 8. Синтеза механизма са повратним кретањем. Синтеза механизма као генератора функције. Синтеза механизма за задате брзине и убрзања. Угао преноса.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 8. Синтеза механизма са повратним кретањем. Синтеза механизма као генератора функције. Синтеза механизма за задате брзине и убрзања.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 7. Синтеза механизма са повратним кретањем (самостални рад студента) помоћу интерактивног Software-а <i>Cinderella</i> .
29.04.2009	09 ⁰⁰ -10 ⁰⁰ (1 ч.)	301	Рекапитулација градива. Примери из праксе. Припрема за колоквијум.
	10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	По расп. пол. кол.	II Колоквијум (провера познавања теорије)
	12 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Пријем и преглед са оцењивањем пројектних задатака.
13.05.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 9. Силе и моменти. Погонске силе и моменти. Технолошке силе и моменти. Силе и моменти у зглобовима. Кинетостатика. Групе прве, друге, треће и четврте класе.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 9. Кинетостатика. Групе прве, друге и треће класе.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку (вежбе на рачунару) 8. Одређивање сила у зглобовима механизма (самостални рад студента) помоћу интерактивног Software-а <i>Cinderella</i> .

20.05.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 10. • Транслаторно кретање. Ротационо кретање. Нападна тачка резултујуће силе инерције члана. Специјални случајеви. • Врсте Избор преносне функције. Полупречник основног круга. Конструкција профила брегасте плоче.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 10. Анализа и синтеза брегастих механизма.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку 9. Анализа и синтеза брегастог механизма (самостални рад студента).
27.05.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 11. • Статичка и динамичка замена маса. Уравнотежење ротора. • Механизам са малтешким крстом. Механизам са звездастим точком. Механизам са скаквицом
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 11. Статичка и динамичка замена маса. Механизам са малтешким крстом.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Лаб. вежба 2. Уравнотежење ротора.
03.06.2009	09 ⁰⁰ -11 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Предавање 12. Зупчасти преносници са непокретним осама. Кинематика планетних преносника. Путање тачака планетног точка. Једностепени и двостепени диференцијални преносници. Таласни преносник.
	11 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Вежба 12. Кинематика планетних преносника.
	13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (1 ч.)	403	Рад на пројектном задатку 10. Механизам са малтешким крстом (самостални рад студента).

10.06.2009	09 ⁰⁰ -10 ⁰⁰ (1 ч.)	301	Рекапитулација градива. Примери из праксе. Припрема за колоквијум.
	10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	По расп. пол. кол.	III Колоквијум (провера познавања теорије)
	12 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ (2 ч.)	301	Пријем и преглед са оцењивањем пројектних задатака.

Број часова активне наставе:			Остали часови:
Предавања 27	Вежбе 27	Други облици активне наставе 12	
			9

Литература:			
1. Живковић Ж.: Теорија машина и механизма – Кинематика , Машински факултет Ниш, 1992.			
2. Павловић Н.: Теорија машина и механизма , ауторизована предавања, Машински факултет Ниш, 2007.			
3. Dittrich G., Braune R.: Getriebetechnik in Beispielen , R.Oldenburger Verlag, München Wien, 1978.			
4. Erdman G.A., Sandor N.G.: Mechanism Design - Analysis and Synthesis , Prentice Hall, New Jersey, 1997.			
5. Uicker J., Pennock G., Shigley J.: Theory of Machines and Mechanisms , Oxford University Press, 2003.			
6. Norton L. N.: Design of Machinery - An Introduction to the Synthesis and Analysis of Mechanisms and Machines , McGraw-Hill, New York, 2001.			
7. Richter-Gebert, J., Kortenkamp, U.: The Interactive Geometry Software Cinderella , Germany, 2000.			
Методe извођења наставе:			
Предавања, вежбе, лабораторијске вежбе, пројектни задаци, колоквијуми			
Оцена знања:			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40*
практична настава	15	усмени испит	40
пројектни задаци	40		
колоквијуми (три колоквијума)	15 + 10 + 15 = 40**		
Обавезе студената:			
Присуство предавањима и вежбама.			

* Односи се на студенте који не ураде пројектне задатке.

** Студент може усмени део испита да положи и преко колоквијума.

По расп. пол. исп.	Завршни испит		
	(Студент је обавезан да полаже завршни испит)		
	Успех студента на испиту изражава се оценама:		
	- 95-100 поена	оцена 10	- 65-74 поена оцена 7;
- 85-94 поена	оцена 9	- 55-64 поена оцена 6	
- 75-84 поена	оцена 8	- до 54 поена није положио	

У Нишу,
20. 02. 2009. године

Потпис